

**Leefbaar
Zeewolde**

***‘Zeewolde **natuurlijk**
leefbaar’***

Verkiezingsprogramma 2026-2030

‘Speerpunten 2026-2030’

Dé lokale partij voor de lokale belangen

Beschermen wat Zeewolde Zeewolde maakt: rust, ruimte en groen

Blijven bouwen aan een dorps karakter

Geen woningbouw in onze bossen

Veilige en leefbare woonomgeving

Sterke verenigingen, sterke gemeenschap

Inwoners spreken mee, niet alleen achteraf

Woningen voor iedereen: starters, gezinnen en senioren

Senioren doen mee en blijven meetellen

Praten mét en niet over jongeren: jeugd- en jongerenraad

Een aantrekkelijk en levendig centrum

Een schoon Zeewolde is een leefbaar Zeewolde

Geen geluidsoverlast van vliegroutes

Goede sportvoorzieningen voor jong en oud

Betrouwbaar en bereikbaar openbaar vervoer

Ruimte voor lokale en duurzame ondernemers

Geen extra druk op de woningmarkt door megakazerne

Een gezonde, eerlijke en robuuste begroting

Inhoudsopgave

1.	LOKAAL BESTUUR.....	5
2.	RUIMTE EN WONEN	7
2.1	Ontwikkelingen in de huidige kern	7
2.2	De wijken, het centrum en de aanloophaven.....	10
2.3	Een tweede ontwikkelingslocatie	12
2.4	Wonen.....	13
2.5	Het buitengebied en aangrenzend grondgebied	14
3.	GEZONDHEID.....	16
4.	VEILIGHEID	18
5.	CULTUUR, SPORT EN RECREATIE.....	21
5.1	Cultuur	21
5.2	Sport.....	22
5.3	Recreatie	23
6.	JEUGD EN JONGEREN	26
7.	SENIORENBELEID	29
8.	VERKEER EN OPENBAAR VERVOER.....	31
8.1	De wegen en de pont.....	31
8.2	Openbaar vervoer	33
8.3	Verkeersveiligheid.....	34
9.	NATUUR.....	36
10.	MILIEU.....	39
11.	ONDERWIJS	42
12.	ONDERNEMEND ZEEWOLDE.....	44
13.	LELYSTAD AIRPORT	47
14.	GEZONDE, EERLIJKE EN ROBUUSTE GEMEENTEBEGROTING	50

Onze visie op een leefbaar Zeewolde

Leefbaar Zeewolde staat voor een dorp waar iedereen prettig en veilig kan wonen, opgroeien, werken en recreëren. Onze kernwaarden – **rust, ruimte en groen** – zijn hierbij leidend. Wij zetten ons in voor het behoud van het **dorpse karakter**. Groei mag, maar niet tot stadse proporties.

Wij willen een **zelfstandig Zeewolde** met een stabiel betrouwbaar gemeentebestuur en gezonde financiën. Wij zien onszelf niet als bestuurders die boven de inwoners staan, maar **als inwoners die verantwoordelijkheid nemen**. Dat vraagt om een open, transparante en verbindende bestuurscultuur binnen het politieke klimaat.

Zeewolde is van ons allemaal. Daarom moeten we samen zorgen voor leefbaarheid, veiligheid, zorg en sociale betrokkenheid. Een leefbaar Zeewolde is het dorp van je leven, een dorp om trots op te zijn.

1. LOKAAL BESTUUR

Inleiding

Het gemeentebestuur bestaat uit de gemeenteraad (kaderstellend en controlerend) en het College van Burgemeester en Wethouders (uitvoerend). De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan. Inwoners hebben recht op duidelijke communicatie, inspraak en een serieuze behandeling van hun ideeën en klachten

Leefbaar Zeewolde pleit vanaf de oprichting voor **betrokkenheid van inwoners bij beleid**. Besluiten over wijken, voorzieningen, bedrijvigheid of de begroting moeten in een vroeg stadium met inwoners worden besproken.

Instrumenten als **wijkschouwen**, het **(digitale) burgerpanel** en vooral **Raad Op Straat** – een initiatief van Leefbaar Zeewolde – brengen inwoners en bestuur dicht bij elkaar. Deze vormen van participatie zijn onmisbaar.

Leefbaar Zeewolde peilt met de 'Leefbaarheidsmonitor' al jaren het gevoel van de Zeewoldenaren over onder andere het functioneren van de gemeente Zeewolde. De uitkomst geeft een goed beeld hoe u over het bestuur denkt. Onder de noemer 'nieuwe democratie' wordt landelijk gezocht naar methoden om de politiek (weer) dicht bij de burger te brengen. Leefbaar Zeewolde is voorstander om de leefbaarheidsmonitor als een raadsbreed instrument in te zetten.

Uitdagingen

De komende jaren verandert het bestuurlijke landschap sterk.

1. Minder geld uit Den Haag

Het 'ravijnjaar' zorgt ervoor dat gemeenten minder geld krijgen, terwijl de gemeentelijke taken juist toenemen. Leefbaar Zeewolde is geen voorstander van **bezuinigingen op zorg** en ook niet van het **verhogen van de lokale lasten**.

2. Meer taken, minder middelen.

Gemeenten krijgen meer verantwoordelijkheden, terwijl de rijksoverheid hierover nauwelijks communiceert. Dit zet de lokale begroting onder druk, bijvoorbeeld via de gemeenschappelijke regelingen.

3. Toenemende regionale samenwerking

Het rijk stimuleert grotere samenwerkingsverbanden. Dit kan leiden tot:

- Minder autonomie voor de gemeenteraad;
- Minder directe controle op besluitvorming;
- Grotere afstand tussen inwoners en bestuur;
- Risico op schaalvergroting ten koste van saamhorigheid.

Leefbaar Zeewolde ziet graag dat Zeewolde haar eigen koers kan blijven varen.

Standpunten

'Betrokkenheid en inbreng moeten voor iedereen mogelijk zijn!'

- Beleid moet gericht zijn op de **brede welvaart van Zeewolde**.
- Inwoners, verenigingen, organisaties en lokale ondernemers worden **vroeg en actief betrokken** bij beleidskeuzes.
- Goede, toegankelijke communicatie is essentieel.
- Participatie moet blijvend onderdeel zijn van het **DNA van de gemeentelijke organisatie**.
- De gemeente moet zich blijven inzetten om inwoners actief te betrekken bij de politiek, bijvoorbeeld via de cursus politiek actief.
- Voor de Omgevingswet blijven **participatie en draagvlak** centrale uitgangspunten.

'Een helder en inzichtelijk beleid voor alle inwoners!'

- Leefbaar Zeewolde neemt verantwoordelijkheid door actief deel te nemen in raad en college.
- Samenwerking met andere partijen is mogelijk, uitgezonderd extremistische partijen.
- Transparantie, inspraak en evaluatie van beleid zijn noodzakelijk.
- De raad moet met regelmaat de leefbaarheid en bestuursvreedenheid in kaart brengen.

'Het bestuur is er voor de inwoners!'

- Het gemeentebestuur moet zorgen voor **veilige en gezonde werkomstandigheden** voor haar medewerkers, zeker met het verharde politieke klimaat.
- Samenwerking met andere gemeenten is positief als het de **kwaliteit en continuïteit** van dienstverlening waarborgt.
- Het inzetten van externe adviseurs wordt **beperkt**.
- Gemeenschappelijke regelingen moeten onder **direct toezicht van de gemeenteraad** blijven.
- Leefbaar Zeewolde pleit voor **raadsrapporteurs** die toezien op regionale samenwerking.

'Zeewolde is en blijft een zelfstandige gemeente!'

- Zeewolde is financieel gezond, bestuurlijk stabiel en werkt efficiënt samen waar nodig.
- Er is **geen noodzaak tot fusie** met andere gemeenten.
- Leefbaar Zeewolde blijft zich inzetten voor het behoud van de **zelfstandigheid** van ons dorp.

2. RUIMTE EN WONEN

Zeewolde staat, net als de rest van Nederland, voor grote uitdagingen op de woningmarkt: woningtekorten, stijgende huizenprijzen en zeer beperkte mogelijkheden voor jongeren, starters en ouderen op de woningmarkt.

Leefbaar Zeewolde wil deze druk verlichten door gericht bouwen mogelijk te maken, met behoud van het dorpse karakter, rust, ruimte en groen.

Het hoofdstuk is als volgt opgebouwd:

- **2.1** De huidige kern
- **2.2** De wijken, het centrum en de aanloophaven
- **2.3** Een tweede ontwikkelingslocatie & Oosterwold
- **2.4** Wonen (beleid en toewijzing)
- **2.5** Het buitengebied en omliggende ruimte

2.1 Ontwikkelingen in de huidige kern

Inleiding

‘Het is leuk om in Zeewolde te wonen en dat moet zo blijven!’

Zeewolde is een uniek dorp met een hoogwaardige leefomgeving.

Bewoners kiezen bewust voor de kleinschaligheid, de nabijheid van natuur en de rustige, veilige woonwijken.

De opbouw van het dorp heeft in de afgelopen 40 jaar op zorgvuldige wijze plaatsgevonden. Sinds het bestaan van Leefbaar Zeewolde in 1995 maakt de partij hiervan onderdeel uit.

De Structuurvisie 2026 gaat uit van **organische groei met behoud van natuurwaarden**. De Polderwijk, nu in afronding, biedt ruimte voor die groei, daarna volgen **Fortenveld en Vestingveld**, door Leefbaar Zeewolde al meer dan tien jaar geleden als bouwlocatie voorgesteld.

Omdat de Polderwijk binnen de komende vier jaar gereed is, richt de gemeente zich ook op de periode daarna: Fortenveld en Vestingveld. De **A-locatie** (zie kaartje pagina 9) wordt voorgesteld als toekomstige uitbreidingslocatie. Met het aanwijzen van deze locaties is de organische groei voor de komende 10–20 jaar verzekerd.

‘Huidige natuurlijke grenzen natuurlijk houden!’

De bossen vormen de groene omlijsting van Zeewolde en geven het dorp zijn karakteristieke entree. Recreatie in het bos moet voor iedereen toegankelijk blijven. Ontwikkelingen in bosgebieden moeten natuur en recreatie versterken, niet verdringen.

Uitdagingen

- Sommige partijen willen dat Zeewolde doorgroeit naar een stadse omvang.
- Er zijn politieke ideeën om in de bossen te bouwen, o.a. bij het G-gebied, de Spiekweg, de Groenewoudseweg, de Dasselaarweg en het voormalig gronddepot.

Standpunten

‘Laat het dorp een dorp blijven’

- Groei moet plaatsvinden **binnen de natuurlijke grenzen**, met behoud van het dorps karakter.
- Leefbaar Zeewolde kiest voor **beheerste groei**, gericht op eigen aanwas, niet op het oplossen van problemen van andere gemeenten.
- Voltooiing van Polderwijk, Fortenveld, Vestingveld en de A-locatie maakt de kern voor 10–20 jaar compleet.
- Nieuwe wijken moeten een goede balans hebben tussen **bebouwing, groen, water en openbare ruimte**.
- Jongerenwoningen zijn noodzakelijk om doorstroming en binding te bevorderen.
- In de komende raadsperiode is een **actualisatie van de Structuurvisie 2026** nodig.
- Leefbaar Zeewolde pleit voor terughoudendheid bij het toepassen van maatwerk in bestemmingsplannen.

‘Bouwen in het bos: dat doe je toch niet!’

- Geen woningbouw in de bossen rondom Zeewolde — deze vormen het groene raamwerk van het dorp.
- Bosontwikkeling die recreatie versterkt is mogelijk, zolang de natuurwaarden behouden blijven.
- Grootschalige zonneparken in bosgebieden wijzen we af.
- Het **bos in het G-gebied** wordt toegankelijk en aantrekkelijk gemaakt volgens het raadsbesluit van 2025.
- Toekomstige aanplant van een **bosrand rond de Polderwijk** versterkt natuur, leefkwaliteit en geluiddemping.

‘Voorzieningen: zoveel als mogelijk!’

- Voorzieningen zijn er voor de inwoners, niet andersom.
- In Fortenveld, Vestingveld en de toekomstige A-locatie moet de **behoefte aan een wijk- of buurtcentrum en voorzieningen** aan de noordelijke kant van Zeewolde worden onderzocht.

‘Voortgaan met verbetering stranden’

Ontwikkeling stranden

Leefbaar Zeewolde wil de stranden verder ontwikkelen, zoals het Lanterstrand en het (kite) surfstrand bij het Woldstrand.

Grootschalige festivals op stranden wijst de partij af; kleinschalige recreatie past beter bij Zeewolde. De wens van Leefbaar Zeewolde is dat het (kite)surfstrand bij het Woldstrand wordt verbeterd door het natte zand van het strand op te hogen en te zorgen voor grasvergroening. Dit is beter voor het surfmateriaal.

‘Een goed omgevingsplan geeft zekerheid’

- Leefbaar Zeewolde is van mening dat bestemmingsplannen en het Omgevingsplan een belangrijke waarborg vormen tegen drastische veranderingen in de leefomgeving van omwonenden.
- Eventuele tussentijdse aanpassing in bestemmingsplannen moeten met terughoudendheid worden benaderd. Het uitgangspunt is altijd dat het algemeen belang boven het individuele belang staat en mogelijke willekeur wordt tegengegaan. Vanuit deze principes is Leefbaar Zeewolde voor het volgen van de vastgestelde bestemmingsplannen.
- Leefbaar Zeewolde is en blijft tegen permanente bewoning op de recreatieparken in Zeewolde.

2.2 De wijken, het centrum en de aanloophaven

Inleiding

Elke wijk heeft zijn eigen behoeften. Integraal wijkbeheer versterkt de betrokkenheid en maakt lokale signalen zichtbaar. Het centrum is het ontmoetingspunt van Zeewolde. Dankzij een compact centrum is de leegstand verminderd en het bij Zeewolde passende horeca-aanbod zorgt voor meer levendigheid. Leefbaar Zeewolde is blij dat de ouderenhuisvesting en zorg in het centrum zijn verbeterd. De aanloophaven blijft een toegankelijke en aantrekkelijke gezins- en passantenhaven.

Uitdagingen

- Wijk-knelpunten bereiken de politiek onvoldoende.
- Winkelpanden staan soms te lang leeg door hoge huren. Veel winkelpanden zijn in handen van enkele exploitanten die (te) hoge huren en (te lange) contracttermijnen vragen aan starters, vooral rondom de Ravelijn.

Standpunten

- Leefbaar Zeewolde is voorstander van het aangaan van de dialoog om wensen en knelpunten van de wijkbewoners in kaart te brengen en oplossingen te zoeken.
- De Raad op Straat, een initiatief van Leefbaar Zeewolde, is een mooi voorbeeld hoe de raad op locatie met inwoners bijeenkomt en lokale problemen en ideeën bespreekt.

‘Faciliteer een goed vestigingsklimaat in het centrum’

- Gebruik bestaande winkelruimte en voorzie alleen in nieuwbouw bij aantoonbare noodzaak.
- Gemeente, ondernemers en eigenaren hebben in hun samenwerking ieder een eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot variatie in winkelaanbod en redelijke huurvoorwaarden.

‘Ook de nieuwe wijken moeten ruim opgezet worden!’

- Nieuwe wijken moeten divers, groen, ruim en functioneel zijn met voorzieningen zoals zorg, buurthuis, kleinschalige horeca en voldoende parkeerruimte. Ook moet worden onderzocht of **compactere woningen en appartementen** kunnen voorzien in een beter betaalbaar aanbod en het verbeteren van de doorstroming.

‘Leefbaarheid in de huidige wijken: voor kinderen veilig spelen in het groen!’

- Kindvriendelijke wijken met veilige, goed zichtbare en onderhoudsvriendelijke speelplekken blijven een prioriteit.

Senioren, de nieuwe generatie!

- Verbetering van seniorenvoorzieningen wordt voortgezet. In de komende periode werkt de gemeente aan een **routekaart wonen & samenleven**, met ruimte voor initiatieven zoals een Knarrenhof, buurthofjes en woongemeenschappen, een Michi Noeki etc.

'Buurtsuper en wijkcentrum lekker dichtbij!'

- Nieuwe wijken op grotere afstand van het centrum vragen om een eigen buurtwinkelcentrum. Bij de ontwikkeling van Fortenveld, Vestingveld en de A-locatie moet daar rekening mee worden gehouden.

2.3 Een tweede ontwikkelingslocatie

Inleiding

Zeewolde moet zijn natuurlijke grenzen bewaken. De huidige kern inclusief de A-locatie wordt voltooid. Daarna moet woningbouw elders gaan plaatsvinden buiten de huidige kern. Het dorp mag niet ten onder gaan aan haar eigen succes. Een tweede kern biedt ruimte zonder het dorp aan te tasten.

Oosterwold

Oosterwold is een uniek experiment met veel vrijheid voor bewoners, maar de afgelopen tien jaar heeft geleerd dat de gemeente verantwoordelijkheid moet houden voor infrastructuur, nutsvoorzieningen en basisstructuur. Het Zeewolder deel omvat 2350 hectare. De oorspronkelijke lage dichtheid (4 woningen per hectare) sluit niet meer aan op de huidige woningvraag; Leefbaar Zeewolde is voor herbeoordeling van het huidige plan.

Uitdagingen

- Risico op verlies van zeggenschap in de samenwerking met Almere over Oosterwold.
- Almere krijgt een enorme groeiopgave, wat doorwerking kan hebben voor Zeewolde.

‘Gun meer mensen het plezier: een tweede ontwikkelingslocatie!’

Standpunten

- Samenwerking met Almere over Oosterwold is alleen mogelijk als Zeewolde gebiedsautoriteit blijft houden.
- Inwoners moeten ruimte krijgen voor eigen initiatief en natuur inclusief wonen.
- Na voltooiing van de A-locatie wordt **niet meer** in de kern gebouwd: een nieuwe kern wordt ontwikkeld binnen eigen grondgebied.

2.4 Wonen

Inleiding

Een divers woningaanbod is essentieel voor de leefbaarheid. Het beleid moet helder, transparant en gericht zijn op lokale behoefte én nieuwe bewoners. De succesformule 1/3 sociaal en betaalbaar – 1/3 midden – 1/3 duur blijft uitgangspunt.

Uitdagingen

- Tekort aan betaalbare en compacte woningen.
- Minder sociale woningbouw door regelgeving en beperkte corporatie capaciteit.
- Stijgende nieuwbouw prijzen drukken de 1/3-verhoudingen uit balans.
- Door de komst van de kazerne aan de Spiekweg wordt de druk op de huizenmarkt in Zeewolde groter.

Standpunten

‘Woningen bouwen met beleid: duidelijkheid in woning- en kaveltoewijzing!’

- Nieuwe ontwikkellocaties moeten voldoende woningen bieden voor jongeren, alleenstaanden en ouderen.
- Startersleningen blijven belangrijk.
- Om te voorkomen dat starterswoningen worden gebruikt voor snelle winst, pleit Leefbaar Zeewolde voor het invoeren van een **anti-speculatiebeding**. Zo'n clausule verbiedt de koper een woning binnen een bepaalde periode met winst door te verkopen. Het zorgt ervoor dat woningen meer betaalbaar blijven.
- In navolging van andere gemeenten wil Leefbaar Zeewolde onderzoeken of een **huisvestigingsverordening** kan helpen om woningen beter beschikbaar te krijgen voor woningzoekenden met een lokale binding.
- Meer ruimte voor corporaties naast Woonpalet.
- Grondprijzen marktconform houden.
- Diversiteit in woningtypen blijft essentieel.
- Leefbaar Zeewolde vindt dat in een inclusieve samenleving er ook ruimte voor zorgwoningen moet zijn.

‘Mooi en leefbaar wonen gaan goed samen!’

Leefbaar Zeewolde staat voor hoogwaardige, duurzame en architectonisch aantrekkelijke woningen. Bewoners moeten ruimte krijgen om zelf te ontwerpen, binnen duidelijke randvoorwaarden. Organische bouw, generatiewoningen, stadsboerderijen en woonzorginitiatieven worden ondersteund.

2.5 Het buitengebied en aangrenzend grondgebied

Inleiding

Het buitengebied is waardevol voor landbouw, recreatie en natuur. Provinciale plannen spelen een grote rol in deze omgeving.

Uitdagingen

- Windmolens beïnvloeden landschap en beleving.
- Provinciale plannen voor grootschalige zonneparken tasten landbouwgrond aan.

Standpunten

- Geen intensieve veehouderij in het buitengebied.
- Minder, maar grotere windmolens: de grens is bereikt.
- Steun voor zonne-energie, maar niet ten koste van landschap of landbouw.
- Nevenactiviteiten volgens bestemmingsplan bieden voldoende ruimte voor agrariërs.

Leefbaar Zeewolde was van mening dat de kazerne beter in Oosterwold ontwikkeld kan worden vanwege de betere bereikbaarheid en het vergroten van het werkgelegenheidsaanbod van grote steden, zoals Almere en Lelystad. Defensie heeft helaas op 19 december 2025 definitief besloten om een mega kazernelocatie van 650 ha te ontwikkelen op het grondgebied ingesloten door de Nijkerkerweg, Spiekweg en Nulderpad. Dat is een realiteit waar we rekening mee moeten houden nu het er komt. Leefbaar Zeewolde vindt dat de komst van de megakazerne niet ten koste moet gaan van de lokale woningmarkt, bereikbaarheid en andere infrastructuur. Daarnaast mag de bebouwing in het Spiekweg-gebied niet ten koste gaan van de gewenste open ruimte aangrenzend aan het Randmerengebied, en mag het niet de economische-toeristische waarde van het Randmerengebied verstoren.

Tenslotte:

Waarom is Leefbaar Zeewolde tegen het bouwen in de bossen:

Bouwen in de bossen rondom Zeewolde tast zowel de **natuur**, de **leefbaarheid** als het **klimaat** aan. Leefbaar Zeewolde verzet zich hiertegen op basis van de volgende overwegingen:

1. Bescherming van kwetsbare natuur

Bossen vormen een waardevol ecosysteem met uiteenlopende planten- en diersoorten. Bebouwing leidt tot:

- Verlies van leefgebied (habitatverlies);
- Verstoring van ecosystemen;
- Verdere versnippering van natuurgebieden
- Verplichting natuurcompensatie.

Dit staat haaks op het streven om biodiversiteit te beschermen en te herstellen.

2. Waarde voor gezondheid en welzijn

Bossen zijn essentieel voor het mentale en fysieke welzijn van mensen. Ze bieden rust, verminderen stress, verbeteren concentratie en bevorderen herstel. Bebouwing verkleint deze natuurlijke rustgebieden en vermindert de toegankelijkheid voor inwoners.

3. Klimaat en leefomgeving

Bossen spelen een belangrijke rol in:

- CO₂-opslag en het remmen van klimaatverandering;
- verkoeling tijdens hitteperioden door schaduw en verdamping;
- het tegengaan van hittestress in de leefomgeving.

Door bossen te behouden, blijft deze natuurlijke klimaatregulatie intact en toekomstbestendig.

4. Leefbaarheid en dorpse karakter

De bosranden vormen de natuurlijke omlijsting van Zeewolde en dragen sterk bij aan het dorpse karakter, dat uniek is in Nederland. Woningbouw in deze gebieden ondermijnt:

- de landschappelijke identiteit van Zeewolde;
- de nabijheid van recreatief groen op loopafstand;
- de balans tussen bouwen en natuur.

3. GEZONDHEID

Inleiding

De gemeente Zeewolde heeft een belangrijke verantwoordelijkheid voor een **gezonde leefomgeving**, waarin inwoners kunnen vertrouwen op voldoende en toegankelijke zorgvoorzieningen. In bestemmingsplannen en bij het afgeven van milieuvergunningen speelt de volksgezondheid een zwaarwegende rol.

De Omgevingswet (ingevoerd in 2022) vraagt in de praktijk om een zorgvuldige afweging tussen gezondheid en andere maatschappelijke belangen. **Volksgezondheid moet daarin in ieder geval een centrale en zwaarwegende rol spelen.**

De gemeente schept voorwaarden, houdt toezicht op de uitvoerbaarheid van het gezondheidsbeleid en vertegenwoordigt Zeewolde in het bestuur van de **GGD Flevoland**.

Uitdagingen

- Het bedrijfsvestigingsbeleid moet voorkomen dat vervuilende industrie zich in Zeewolde kan vestigen.
- De vraag naar **geschikte woningen voor ouderen** blijft toenemen.
- De **beschikbaarheid van huisartsen** vormt een groeiend probleem;
- De ligging van de huisartsenpost in Harderwijk is voor de inwoners van Zeewolde niet ideaal.
- De decentralisatie van zorgtaken wordt door de Rijksoverheid onvoldoende financieel gecompenseerd, vooral op het gebied van **jeugdzorg**.
- Door nieuwe verantwoordelijkheden vanuit de decentralisatie neemt de druk op de gemeentelijke organisatie toe.

Standpunten

‘Gezond milieu, ook in Zeewolde!’

- Leefbaar Zeewolde zet in op schone, duurzame bedrijven die passen binnen een gezonde leefomgeving.
- Schone lucht is van levensbelang. Leefbaar Zeewolde is voorstander van het **ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord door de gemeente**.

‘Op peil houden van gezondheidsvoorzieningen!’

- Het aanbod van **eerstelijnsgezondheidszorg** moet op peil blijven om de toegankelijkheid en kwaliteit van de zorg te waarborgen. De gemeente speelt daarbij een faciliterende rol, zodat zorgaanbieders met een aantoonbare toegevoegde waarde zich kunnen vestigen.
- De gemeente moet waar nodig een **verbindende rol** spelen bij het organiseren van zorg. De ontwikkeling van een **maatschappelijk centrum in het voormalig kerkcentrum Open Haven** is daarvan een goed voorbeeld.
- Preventie en vroegsignalering zijn essentieel om de zorg betaalbaar te houden en problemen tijdig te herkennen.
- De bereikbaarheid van de **huisartsenpost in Harderwijk** moet worden verbeterd, bijvoorbeeld door een taxi op afroep. Daarnaast blijft de wens bestaan voor een **lokale huisartsenpost of spoedpost** in het dorp Zeewolde.
- Het is voor Leefbaar Zeewolde belangrijk dat ouderen langer zelfstandig kunnen wonen in hun eigen woonomgeving; passende zorg en ondersteuning helpen daarbij.
- De inzet van **beweegcoaches** draagt bij aan een vitaal dorp. Dit geldt in het bijzonder voor senioren die actief deel willen nemen aan de samenleving. Leefbaar Zeewolde ziet dit als een waardevolle investering in de fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners.
- Leefbaar Zeewolde streeft naar een **inclusieve samenleving**; iedereen hoort erbij en moet kunnen deelnemen.
- Leefbaar Zeewolde is voorstander van woonvormen waarbij ouderen samen langer zelfstandig kunnen wonen. Een goed voorbeeld is 'De Molenhof'.

4. VEILIGHEID

Inleiding

Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid

Een veilige gemeente is een plek waar je met een gerust hart over straat loopt, waar kinderen zorgeloos kunnen spelen, en waar inwoners samen zorgen voor een fijne leefomgeving. Leefbaar Zeewolde zet daarom in op **zichtbaarheid, samenwerking en preventie**. Veiligheid maken we **samen**.

Uitdagingen

- Vanuit de landelijke politieorganisatie is er **minder aandacht voor Zeewolde**.
- Inwoners ervaren dat er **weinig terugkoppeling** wordt gegeven op hun aangiftes.
- In het dorp wordt regelmatig **te hard gereden**, wat gevaarlijke situaties oplevert; handhaving blijft achter.
- **Vandalisme en vernieling** komen regelmatig voor, zowel op eigen terrein als in de openbare ruimte.
- Ondanks het verbod is er nog steeds **overlast van fietsers, fatbikes en bromfietsers** in het winkelcentrum.
- Er is toenemende overlast van zwaar vuurwerk (bommen) en drugs onder jongeren.
- Er is een minimale bezetting op het politiebureau van Zeewolde. De huidige capaciteit is ontoereikend voor een veilig nachtleven en om zicht te houden op wat er zich afspeelt in het buitengebied.

Standpunten

‘Meer blauw op straat. Inwoners moeten zich veilig voelen!’

Wij pleiten voor:

- Meer capaciteit voor **researchwerk**, essentieel bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit.
- Uitbreiding van het aantal **BOA's** (Buitengewoon Opsporingsambtenaar) en meer inzet van de politie waar mogelijk.
- **Beter toezicht in het buitengebied** om diefstal, afvaldumping en ondermijning tegen te gaan. Wij pleiten voor drone opsporingstechnieken.
- **Gerichte snelheidscontroles** in wijken en op buitenwegen.
- Actieve handhaving op **fietsers en fatbikes in winkelgebieden** zodat voetgangers en ouderen veilig kunnen winkelen.
- Investeren in **preventie en bewustwording**, ook onder jongeren.
- Meer gerichte aanpak van vuurwerk- en drugsoverlast.
- Wij pleiten voor een integraal veiligheidsplan op provinciaal niveau om beter te handhaven tegen de criminaliteit in het buitengebied.

Iedere aangifte telt!

- Leefbaar Zeewolde is van mening dat het doen van een **aangifte** sneller en gemakkelijker moet kunnen, en dat er terugkoppeling moet plaatsvinden vanuit de politie.
- De politie en gemeente moeten een duidelijke strategie ontwikkelen om de toenemende (jeugd)criminaliteit tegen te gaan.
- Deze aanpak vraagt om samenwerking met ouders, inwoners, jongeren, beweegcoaches, jeugd- en jongerenwerk, scholen en wijkagenten.

Jeugd- en jongerenwerk

- Jeugdwerkers moeten binding **met Zeewolde** hebben en de jongeren persoonlijk kennen. Persoonlijke betrokkenheid werkt beter dan grote organisaties met winstoogmerk.
- Samenwerking met jongerenorganisaties moet helpen om **overlast van hangjongeren om te buigen** naar betrokkenheid en activiteiten.

Omgevingswet als kans voor integrale veiligheid

De nieuwe Omgevingswet biedt kansen om veiligheid vanaf het begin mee te nemen bij plannen voor de leefomgeving. Denk aan:

- Het voorkomen van onveilige situaties in de openbare ruimte;
- Veilige speelplekken;
- Het beperken van overlast.

Leefbaar Zeewolde heeft de wens dat **veiligheid standaard wordt meegenomen** in ieder ruimtelijk besluit.

Samenwerken met het asielzoekerscentrum

Goede samenwerking voorkomt overlast en bevordert wederzijds begrip. Dit draagt bij aan rust en betere integratie.

Dit vraagt om:

- Duidelijke afspraken en heldere communicatie;
- Actief betrekken van wijkbewoners;
- Investeren in **begeleiding en dagbesteding** voor bewoners van het centrum.

Preventie en bewustwording

- De bereidheid om aangifte te doen is laag. Leefbaar Zeewolde wil **bewustwordingscampagnes** om duidelijk te maken hoe een aangifte werkt (ook anoniem), en waarom het belangrijk is dat er aangifte wordt gedaan bij een strafbaar feit. Daarbij pleiten wij ervoor dat elke melding geregistreerd wordt. Meldingen geven ons als gemeenteraad draagvlak om meer middelen beschikbaar te krijgen voor handhaving.
- Sociale media spelen een grote rol in de leefwereld van jongeren. De digitale veiligheid is ook van toepassing op overige inwoners en bedrijven in Zeewolde. Daarom steunen wij **voorlichting over online veiligheid** en het werk van de **digitale wijkagent**.

‘Veiligheid door sociale cohesie!’

- Leefbaar Zeewolde is voorstander van regelmatig gestructureerd **overleg** met alle veiligheidspartners, gericht op concrete maatregelen.
- De gemeente moet hierin een proactieve, coördinerende en sturende rol hebben.
- Inwoners spelen een belangrijke rol in het versterken van **sociale cohesie**. Initiatieven die dit ondersteunen moeten actief worden ondersteund.

‘Veiligheid op straat en in het verkeer!’

De verkeers- en straatveiligheid verbeteren we door:

- **Snelheidsremmende maatregelen**, vooral op doorgaande wegen;
- Goede **ontsluiting van nieuwe woonwijken**;
- Veilige, overzichtelijke en goed verlichte **fietspaden**;
- Veilige **speelplaatsen** in elke wijk;
- Voldoende **openbare verlichting**;
- Extra maatregelen voor **ouderen en mindervaliden**.

‘Centralisatie van de politieorganisatie mag niet leiden tot minder aandacht voor Zeewolde!’

Verdere ontwikkelingen binnen de landelijke politie mogen **niet ten koste gaan van de basiseenheid Zeewolde**. De veiligheid van ons dorp moet prioriteit krijgen.

5. CULTUUR, SPORT EN RECREATIE

5.1 Cultuur

Inleiding

Cultuur omvat zowel de kunstbeleving als het stimuleren van kunstzinnige activiteiten in Zeewolde. Het dorp kent een actieve gemeenschap van lokale kunstenaars op het gebied van beeldende kunst en podiumkunsten. De sociale diversiteit van onze inwoners biedt daarnaast mooie kansen voor verdere ontwikkeling van kunst en cultuur in het dorp.

Locaties als **De Levant, De Verbeelding, Theater The Lux, De Kluit en De Basement voor jong podium talent**, zijn uitstekend geschikt voor kunstbeoefening en culturele activiteiten. De Verbeelding wordt gebruikt voor diverse culturele activiteiten die door een lokale stichting worden georganiseerd; deze stichting ontvangt hiervoor gemeentelijke subsidie.

Uitdagingen

- Het cultuurprogramma in De Verbeelding moet niet alleen gericht zijn op een select publiek, maar ook **laagdrempelige en brede activiteiten** bevatten die toegankelijk zijn voor heel Zeewolde

Standpunten

- Culturele activiteiten worden waar mogelijk georganiseerd met **kunstenaars uit Zeewolde**.
- Activiteiten die toegankelijk zijn voor een **breed publiek**, zoals muziekuitvoeringen, toneel en tentoonstellingen, komen wat betreft Leefbaar Zeewolde in aanmerking voor financiële ondersteuning.
- Cultuur, waaronder muziek en dans, speelt een belangrijke rol in **de ontwikkeling van jongeren**.
- Leefbaar Zeewolde wil jongeren **een podium bieden**, bijvoorbeeld via maandelijkse activiteiten. De Basement is hiervoor een uitstekende locatie.
- De stichting die de activiteiten in De Verbeelding organiseert en de taken van de cultuurcoaches moeten **regelmatig worden geëvalueerd**.

5.2 Sport

Inleiding

Sport is belangrijk in Zeewolde; vrijwel iedereen is direct of indirect betrokken als sporter, vrijwilliger of organisator.

Dankzij de inzet van Leefbaar Zeewolde en andere partijen zijn er de afgelopen jaren belangrijke voorzieningen gerealiseerd, waaronder de **atletiekbaan** en de **nieuwe schaatsbaan**.

In 2022 zijn de nieuwe **sporthal** en het **zwembad** (sportcomplex Het Baken) opengesteld.

Uitdagingen

- De sterke groei van **waterplanten in het Wolderwijd** belemmert watersport en recreatie.
- Bijna alle verenigingen hebben te maken met onderbemensing van bestuur, trainers en vrijwilligers.

Standpunten

‘Leefbaar Zeewolde staat voor recreatie en sport!’

Leefbaar Zeewolde vindt dat het sportbeleid moet streven naar een breed en **toegankelijk sportaanbod** voor zoveel mogelijk inwoners.

- De gemeente moet tijdig afspraken maken met sportverenigingen en een **faciliterende rol** spelen om sportactiviteiten mogelijk te maken.
- Leefbaar Zeewolde wil graag in gesprek met de verenigingen om oplossingen op maat te vinden voor de onderbemensing van het kader.
- Onderhoud van sportvoorzieningen is in principe de verantwoordelijkheid van de verenigingen.
- Een duidelijk subsidiebeleid moet zorgen voor **transparante en gelijke behandeling**.
- Organisaties zoals **SportZ** en initiatieven zoals het **Sportcafé** en het **Sportplatform** hebben een belangrijke adviserende rol.
- Het uitvoeringsprogramma van de sportnota **‘Zeewolde in beweging’** is een goed voorbeeld van de manier waarop de gemeente sport in Zeewolde kan stimuleren.

‘Voldoende sportaccommodaties!’

- Waar nodig moeten sportaccommodaties voor binnen- en buitensport worden uitgebreid.
- **Buurtsportcoaches** spelen een waardevolle rol in sportontwikkeling en bij het vitaal houden van ouderen.

5.3 Recreatie

Inleiding

De grote variatie aan natuur maakt Zeewolde aantrekkelijk voor recreanten. Het dorp beschikt over diverse verblijfsaccommodaties; waaronder **De Eemhof**, het **RCN-park**, verschillende campings en Scouting Nederland.

Een uniek onderdeel van ons recreatieve aanbod is **De Blauwe Diamant**. Via een nieuwe vaarroute met een sluis is het Wolderwijd verbonden met de Hogevaart, dwars door het Horsterwold, de Polderwijk en Trekkersveld III. Hierdoor is het mogelijk om vanaf Almere of Harderwijk naar Zeewolde te varen en onderweg optimaal te genieten van de natuur, de weidsheid en de rust die onze gemeente te bieden heeft.

Uitdagingen

Er zijn verschillende belanghebbenden binnen recreatie en toerisme: inwoners, ondernemers, gemeente, Scouting Nederland en Staatsbosbeheer. De volgende uitdagingen spelen:

- Botsende belangen tussen **economie en gemeentelijke inkomsten** enerzijds en **natuur, rust en leefbaarheid** anderzijds.
- Grootschalige evenementen, zoals die van Scouting Nederland, **veroorzaken verkeersdrukke, terreinbelasting en geluidsoverlast**.
- Scouting Nederland lijkt in toenemende mate niet-scouting gerelateerde evenementen te faciliteren.
- Staatsbosbeheer kiest soms voor **houtopbrengst boven natuurbeleving**, wat leidt tot zorg over boskap.
- De provinciale druk om toerisme te stimuleren (dus ook op Zeewolde) en zo de Veluwe te ontlasten, zal in de nabij toekomst verder toenemen.

Standpunten

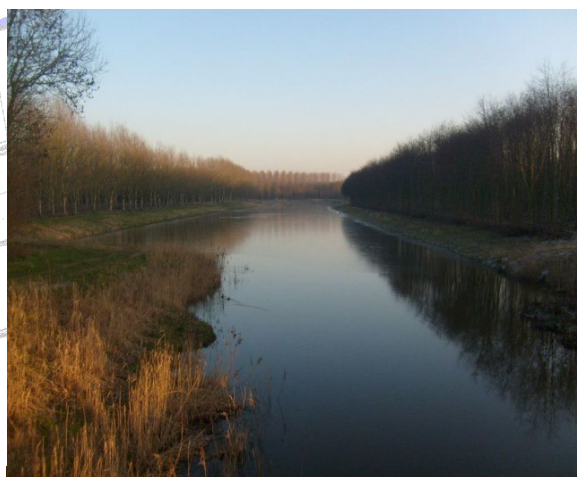
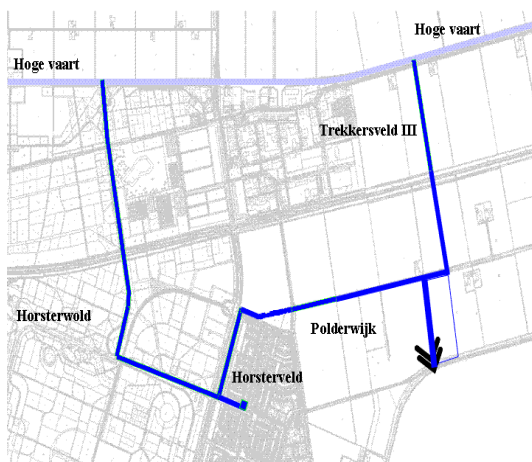
- Leefbaar Zeewolde wil voor de recreatieve ontwikkeling een zorgvuldige balans tussen bewonersbelang, economie, natuur en het dorps karakter.
- Grootschalige recreatie past niet bij de kernwaarden van Zeewolde: rust, ruimte en natuur moeten behouden blijven.
- De 'Blauwe Diamant' moet volledig worden afgerond en verder ontwikkeld.
- Dagrecreatie hoort vooral plaats te vinden bij de dorpskern en stranden; verblijfsrecreatie voornamelijk daarbuiten.
- Permanente bewoning op recreatieparken is niet gewenst.
- De Aanloophaven moet verder worden ontwikkeld tot een aantrekkelijk recreatiegebied voor inwoners en passanten.

- Scouting Nederland moet grootschalige evenementen in nauw overleg met de gemeente plannen, met respect voor rust, natuur en de leefomgeving.
- Leefbaar Zeewolde zal kritisch volgen of evenementen die op het terrein van Scouting Nederland georganiseerd worden passend zijn binnen de gemaakte afspraken en de kernwaarden van Zeewolde: rust, ruimte en groen.

‘Een mooier strand!’

- Het strand is een belangrijke recreatieve plek voor Zeewoldenaren. Het is één van die plekken die Zeewolde leuk en aantrekkelijk maken. De afgelopen jaren is er veel werk verricht om het strand nog aantrekkelijker te maken.
- Leefbaar Zeewolde wil de recreatiemogelijkheden van het strand verder verbeteren en onderschrijft in grote lijnen de uitgangspunten van de **Kustzonevisie**.

‘De Blauwe Diamant, een parel voor Zeewolde!’

- Voor een verdere ontwikkeling van de Blauwe Diamant kan er gedacht worden aan kanoverhuur, fluisterboten en kleinschalige horeca bij knooppunten (bijvoorbeeld bij kruising Blauwe Diamant en Groenewoudseweg). De voorzieningen moeten altijd passen binnen de natuurwaarden.
- Leefbaar Zeewolde is van mening dat de gemeente bij de verantwoordelijke instanties moet blijven aandringen op het **maaïen van waterplanten** die recreatie belemmeren; door een kleine bijdrage van gebruikers (de gebruiker betaalt!) kan er meer worden gemaaid.
- Initiatieven zoals **kamperen bij de boer** dragen positief bij aan een vitaal platteland.
- Strandrecreatie in en rondom Zeewolde moet kleinschalig en natuurvriendelijk blijven.

‘G-gebied blijft groen!’

- Het G-gebied is voor de Zeewolder samenleving een geliefde natuurplek om te wandelen, sporten (hardlopen, mountainbiken) of paardrijden.
- Belangrijke kenmerken van het G-gebied zijn de verbeterde toegankelijkheid, een weideheuvel, waterpartijen, en mooie padenstructuren die voor een prachtige natuurbeleving zullen zorgen.

‘Kleinschalige en hoogwaardige recreatieve voorzieningen in en direct bij de kern’

- Leefbaar Zeewolde is voorstander van **kleinschalige** en kwalitatief hoogwaardige recreatieve **voorzieningen** in en rond de kern, met name gericht op de dorpsbewoners.
- De ontwikkeling van de **Aanloophaven tot gezinshaven** is een belangrijke verbetering voor het dorp.

6. JEUGD EN JONGEREN

Inleiding

Zeewolde is rijk aan jeugd, en het overgrote deel van onze jongeren doet het uitstekend. Toch zijn er aandachtspunten, zoals toenemende brutaliteit, overlast en in enkele gevallen criminaliteit. Jongeren én ouderen moeten zich veilig voelen in Zeewolde. Dat vraagt om nauwe samenwerking tussen **gemeente, jeugdzorg, jeugdwerk en politie**.

Leefbaar Zeewolde is trots op de vele activiteiten die voor en door onze jeugd worden georganiseerd, zoals de pumptrackbaan, Beachbios, straatvoetbal, JOP's, skatebaan en andere initiatieven. We waarderen het werk van de jeugdwerkers zeer. We zien ook knelpunten in de jeugdzorg. Van de jeugdondersteuningsorganisaties verwachten wij een **proactieve aanpak**: niet wachten tot jongeren zich melden, maar zelf contact zoeken.

Daarnaast vinden we het belangrijk om **met jongeren te praten, dus niet over hen**. Initiatieven zoals de jeugdraad en de jongerenraad met terugkerende jeugddebatten zijn goede voorbeelden van hoe jongeren zelf invloed kunnen uitoefenen.

Het besluit van het kabinet om het gemeentefonds vanaf 2026 te verlagen, baart zorgen. Jongeren zijn een kwetsbare groep, en Leefbaar Zeewolde wil voorkomen dat zij de dupe worden van bezuinigingen. We zetten in op **preventie en vroegsignalering**, zonder in te boeten op de zware zorg.

'Wij zetten in op een goede samenwerking tussen jongerenwerk, Jeugd-Punt, politie en gemeente!'

De afgelopen periode zijn belangrijke stappen gezet:

- De komst van een jongerenraad (naast de jeugdraad);
- Uitbreiding van activiteiten door jeugdwerk;
- Nieuwe JOP's en de pumptrackbaan;
- Vernieuwing van de skatebaan;
- Het initiatief om **jeugdlintjes** uit te reiken aan jongeren die zich inzetten voor de samenleving.

Leefbaar Zeewolde vindt dat jeugd en jongeren één van de **prioriteiten** moeten zijn binnen gemeentelijk beleid. Dit beleid moet zich niet alleen richten op het voorkomen van problemen, maar ook op **ontwikkeling, kansen en mogelijkheden**. We willen samen met jongeren en ouders activiteiten ontwikkelen die aansluiten bij hun behoeften.

Drie pijlers voor jeugdbeleid

Het jeugd- en jongerenbeleid bestaat uit drie duidelijk onderscheiden onderdelen:

1. **Jeugdwerk** – gehuisvest in de Eclips
2. **Jongerenwerk (Jeugd-Punt)** – gehuisvest in de Basement
3. **Jeugdzorg** – overheidsinstanties die jongeren en ouders begeleiden

Uitdagingen

‘Wij zetten in op een goede samenwerking tussen jongerenwerk, Jeugd-Punt, politie en gemeente!’

- Er zijn verschillende leeftijdsgroepen jongeren, met uiteenlopende behoeften en uitdagingen. Hoe zorgen we dat hun wensen en problemen bekend worden bij haarpolitiek en ondersteuners?
- Er is **gebrek aan passende jongerenhuisvesting**, vooral voor kwetsbare jongeren.
- De transformatie van de jeugdzorgtaken kost veel tijd; de overgang is nog niet volledig afgerond.
- Veel jongeren die in problemen dreigen te raken, hebben onvoldoende ondersteuning om **tijdig geholpen** te worden.

Standpunten

‘Laat de jeugd haar zegje doen, dus met jongeren praten in plaats van over hen’

Standpunten Jeugdwerk

- Organiseren van buitenschoolse kunst- en sportactiviteiten voor de jeugd.
- Actieve aanwezigheid op basisscholen: jeugdwerkers maken zichzelf zichtbaar en bereikbaar.
- Preventieve voorlichting en naschoolse activiteiten om te voorkomen dat jongeren op de middelbare school in contact komen met verslavende middelen of criminaliteit.

Standpunten Jongerenwerk

- Bieden van een **veilige en toegankelijke hangplek** waar kwetsbare jongeren terecht kunnen met hun problemen en hier begeleiding bij kunnen krijgen.
- Actief aanwezig zijn op straat: jongerenwerkers spreken jongeren aan en nodigen hen uit om langs te komen in de Basement.
- Jongerenwerk speelt een cruciale rol in het **verminderen van overlast en criminaliteit** onder jongeren.

‘Laagdrempelige toegang en samenwerking vormt de basis voor goede jeugdzorg’

Standpunten Jeugdzorg

- Zorg moet **laagdrempelig toegankelijk** zijn, met deskundige hulpverleners die gezinnen ondersteunen voordat problemen escaleren.
- De kracht van gemeentelijke jeugdzorg is **preventie en vroegsignalering**. Dat vraagt om samenwerking en kennisdeling tussen alle betrokken partijen: scholen, huisartsen, jeugdwerk, jongerenwerk en gemeenten.
- Een professioneel netwerk moet garanderen dat jongeren en gezinnen **snel hulp** kunnen krijgen en dat zorg kan worden opgeschaald of afgebouwd wanneer nodig.
- Moderne communicatiemiddelen kunnen hierbij ondersteunend zijn.
- De verbetering van lichte zorg mag niet ten koste gaan van **zware zorg**. Wachtlijsten moeten actief worden teruggedrongen.
- Jongerenbeleid is een prioriteit — dus daarvoor moeten ook **voldoende financiële middelen** worden vrijgemaakt.

‘Sporten en jongeren horen bij elkaar!’

- Leefbaar Zeewolde vindt het belangrijk dat er voldoende algemeen toegankelijke sportmogelijkheden zijn voor alle jeugd.
- Jongeren moeten meer kansen krijgen om zich **cultureel te uiten**, bijvoorbeeld via dans-, muziek- of zangwedstrijden.

‘Een baan is belangrijk’

Leefbaar Zeewolde moedigt jongeren aan hun school af te maken en ondersteunt initiatieven die hun **kansen op de arbeidsmarkt** vergroten.

7. SENIORENBELEID

Inleiding

Senioren vormen een krachtige en waardevolle groep binnen de Zeewolder samenleving. Veel ouderen zijn nog volop actief in verenigingen, vrijwilligerswerk en maatschappelijke organisaties. Hun kennis, levenservaring en betrokkenheid zijn een groot kapitaal voor het dorp.

De komende tien jaar zal het aantal senioren in Zeewolde **bijna verdubbelen**. Dat betekent een groeiende vraag naar zorg en ondersteuning, maar biedt ook kansen om ouderen een **grotere rol** te geven in de gemeenschap.

De gemeente heeft hierbij een duidelijke taak: zorgen voor **geschikte huisvesting**, regie voeren op het aanbod van zorg- en welzijnsvoorzieningen en bijdragen aan een omgeving waarin senioren **veilig, zelfstandig en betekenisvol** kunnen leven.

Door de nieuwe wetgeving speelt de gemeente een veel grotere rol in het welbevinden en de verzorging van de senioren, het bieden van activiteiten, mantelzorgondersteuning en vrijwilligersbeleid.

Eenzaamheid is een groeiend probleem onder ouderen. Het gaat daarbij niet alleen om alleen wonen, maar vooral om een gebrek aan **verbondenheid, sociale contacten en zingeving**. Er is geen enkelvoudige oplossing; een combinatie van persoonlijke, sociale en maatschappelijke maatregelen is noodzakelijk.

Uitdagingen

- Senioren die minder mobiel worden of meer zorg nodig hebben, lopen een verhoogd risico op **maatschappelijk isolement**.
- De huidige generatie ouderen is vaak **bescheiden in het vragen om hulp**, waardoor behoeften soms verborgen blijven.
- Ernstige **eenzaamheid** komt voor en kan leiden tot gezondheidsproblemen, terugtrekgedrag en verlies van zelfstandigheid.

Standpunten

‘Mobiliseer de capaciteiten en talenten van senioren’

- Leefbaar Zeewolde wil initiatieven stimuleren waar **actieve senioren hun kennis, vaardigheden en talenten** inzetten voor de gemeenschap, bijvoorbeeld via vrijwillige inzet, coaching of via maatschappelijke projecten.
- Dit gebeurt in samenwerking met organisaties voor ouderen én met senioren zelf.
- Samenwerking tussen sportverenigingen moet worden bevorderd om **beweging voor senioren** te stimuleren.
- **Buurtsportcoaches** spelen hierin een belangrijke rol; zij verbinden sport, preventie en gezondheid.

‘Leefbaarheid voor ouderen: passende woningen en voorzieningen!’

- De gemeente moet zorgen voor **voldoende betaalbare en toegankelijke seniorenwoningen**, passend bij verschillende zorgniveaus.
- Leefbaar Zeewolde wil laten onderzoeken of **gemengde woonvormen** voor jongeren en senioren kunnen bijdragen aan meer sociale cohesie en onderlinge steun.
- De talenten van vitale ouderen kunnen helpen bij het **voorkómen van eenzaamheid**, omdat zij een waardevolle rol kunnen spelen in de gemeenschap.
- Veel ouderen willen wonen **dicht bij winkels, zorgvoorzieningen en ontmoetingsplekken**; de gemeente moet hiermee in ruimtelijke planningen rekening houden.
- Het concept van **zorghofjes** sluit goed aan bij de behoefte aan kleinschalig, veilig en zelfstandig wonen.
- Senioren blijven mobiel wanneer de **openbare ruimte toegankelijk**, overzichtelijk en veilig is met voldoende brede stoepen, bankjes, goede verlichting, verkeersveiligheid en ruime parkeerplekken.
- Een actieve daginvulling en een sterk sociaal netwerk zijn belangrijk in het tegengaan van eenzaamheid.
- De gemeente moet initiatieven ondersteunen die senioren helpen bij het ontwikkelen van **digitale vaardigheden**. Dit vergroot de zelfstandigheid én vermindert sociale isolatie.

8. VERKEER EN OPENBAAR VERVOER

In dit hoofdstuk gaan we in op het **wegennet, de pont, parkeren, openbaar vervoer en verkeersveiligheid** in en rond Zeewolde. De groei van het dorp, de ligging en het beperkte OV-aanbod zorgen ervoor dat verkeer en vervoer blijvende aandacht vragen.

8.1 De wegen en de pont

Inleiding

Gezien de grootte van de kern van Zeewolde en het landelijk gebied eromheen, is een goed en veilig wegennet heel belangrijk. De pont naar Ermelo speelt een belangrijke rol in de verbinding met het 'oude land', vooral voor scholieren in het voortgezet onderwijs.

Door de ligging en de beperkte mogelijkheden met het openbaar vervoer is het **autobezit relatief hoog**. Dit zorgt voor extra druk op de wegen, maar ook op de parkeerruimte in woonwijken en in het centrum. Daarnaast neemt, door de centrale ligging van Zeewolde in Nederland, het aantal **forensen en doorgaand verkeer** toe, met gevolgen voor de doorstroming.

Uitdagingen

- Door de verwachte groei van het aantal inwoners zal de **verkeersdruk binnen het dorp toenemen**, wat vraagt om duidelijke keuzes over uitbreiding en aanpassing van de infrastructuur.
- De verkeersafwikkeling rond **Nijkerkerbrug – A28 – A1** levert steeds vaker problemen op.
- Rond de sportvelden, met name bij de voetbalclub en sporthal De Horst, ontstaan **regelmatig parkeerproblemen**, vooral op drukke zaterdagen.

Standpunten

'Een leefbare infrastructuur betekent veilige wegen!'

- Leefbaar Zeewolde is van mening dat het in 2021 vastgestelde **Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)** een goede basis biedt voor wat er tot 2030 moet gebeuren op het gebied van verkeer en vervoer.
- Leefbaar Zeewolde is tegen een **massale groei van het dorp**, omdat dit zal leiden tot forse doorstromingsproblemen en hoge investeringen in nieuwe of verbrede wegen. Dit gaat ten koste van de **kleinschaligheid en leefbaarheid**.

- Verkeersveiligheid draait niet alleen om infrastructuur, maar ook om **gedrag**. Waar nodig moet worden gehandhaafd en moeten weggebruikers actief worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid.
- Leefbaar Zeewolde blijft tegen **betaald parkeren**.
- De parkeerproblemen bij de sportvelden worden in de kern gezien als een **gedragsvraagstuk**, waar sportverenigingen zelf een verantwoordelijkheid in hebben. Structurele ingrepen zijn lastig te rechtvaardigen voor een probleem dat zich vooral enkele uren per week voordoet, terwijl ingrepen wel de leefomgeving kunnen aantasten.
- Leefbaar Zeewolde vindt **een vaste oeververbinding** (brug) tussen Zeewolde en Ermelo geen logische keuze, gezien de kosten en de impact op rust en natuur.

‘Een pont is onmisbaar!’

- De **pont over het Wolderwijd** voorziet in een duidelijke behoefte en is een onmisbare schakel voor scholieren, werkenden en recreanten.
- Onderzocht kan worden of het **seizoen en de vaartijden** (zoals aanmeren in het centrum buiten de zomertijd) verder kunnen worden uitgebreid.

‘Een verstandig parkeerbeleid!’

- **Verlagen van parkeernormen** bij woningbouw is niet gewenst. Nieuwe wijken moeten zoveel mogelijk parkeerruimte **op eigen terrein** bieden, en anders voldoende parkeerplaatsen in de directe omgeving.
- De parkeerdruk bij de sportvelden kan tijdelijk worden verlicht door:
 - Duidelijke verwijzing naar parkeerruimte bij hockey- en tennisvelden;
 - Extra parkeerplaatsen aan de rand van het bos;
 - In uiterste gevallen het gebruik van het **Gildenveld** als uitwijklocatie
- Goede bewegwijzering is hierbij noodzakelijk

8.2 Openbaar vervoer

Inleiding

Openbaar vervoer in Zeewolde is van groot belang voor mensen die geen auto hebben. Onder meer scholieren en studenten maken veel gebruik van de bus.

Uitdagingen

- De huidige **busverbindingen** zijn verbeterd, maar blijven voor een gemeente als Zeewolde onvoldoende.
- De verbinding met **Lelystad** is gecompliceerd en kost veel tijd.
- Er zijn zowel **structurele klachten** (ligging van bushaltes, slechte aansluitingen op trein en ander openbaar vervoer) als **incidentele klachten** (bussen te laat, te vroeg, te vol, ritten die uitvallen).

Standpunten

‘Een structurele verbetering van het openbaar vervoer is voor de bereikbaarheid van Zeewolde noodzakelijk!’

- Leefbaar Zeewolde heeft de problemen met het openbaar vervoer al jarenlang onder de aandacht gebracht en blijft dat doen.
- Goede, betrouwbare busverbindingen zijn een **blijvend speerpunt**:
 - Verbetering van de **avondverbinding** tussen Zeewolde – Nijkerk/Amersfoort, Almere en Harderwijk. Bijvoorbeeld zodat studenten en mensen die naar het werk moeten, kunnen rekenen op een betrouwbare verbinding.
 - Extra aandacht voor **weekend-, zon- en feestdagenvervoer**, zodat Zeewoldenaren niet geïsoleerd raken als het gaat om werk, studie, zorg en sociale contacten.

‘Geef busreiziger geld terug bij wanprestatie openbaar vervoer’

- De **service van het busvervoer** moet omhoog. Te vaak zijn bussen te laat, te vroeg of te vol, waardoor reizigers letterlijk in de kou blijven staan.
- Leefbaar Zeewolde is voor een **boete- of compensatiesysteem**, waarbij gedupeerde buspassagiers (bij structurele wanprestatie) hun geld terug kunnen krijgen. Dit vergroot de prikkel voor vervoerders om hun dienstverlening op orde te brengen.
- Inzetten op meer bekendheid voor Flex-RRReis, een vorm van flexibel openbaar vervoer in gebieden of op tijden waarop gewone bussen niet of minder vaak rijden.
- We willen de mogelijkheid onderzoeken van een **wijkbus**.

8.3 Verkeersveiligheid

Inleiding

‘Goed verkeersgedrag is de basis voor goede verkeersveiligheid’

Verkeersveiligheid is van **levensbelang** en hoort in een leefbaar dorp een topprioriteit te zijn. De gemeente moet zorgen voor een **veilig, logisch ingericht en goed onderhouden wegennet**. De politie moet actief toezien op naleving van de verkeersregels.

Uitdagingen

- Door de groei van het dorp komen zowel de **verkeersveiligheid** als het **toezicht op verkeersgedrag** onder druk te staan.
- Vooral op doorgaande wegen in het dorp wordt regelmatig **te hard gereden**, wat de veiligheid ernstig aantast.
- **Bellen en Appen in het verkeer** is een blijvend groot risico.
- Ondanks diverse verbeteringen is de verkeersveiligheid **nog niet overal optimaal**.
 - Sommige kruispunten zijn onoverzichtelijk.
 - De verkeerssituatie rondom scholen vraagt extra aandacht.
- De toenemende verkeersstromen over onder andere de **Sportlaan, Kwartiermakerslaan en Gelderseweg** blijven een punt van zorg.

Standpunten

‘Verkeersveiligheid: een continu aandachtspunt!’

- Leefbaar Zeewolde staat achter het in 2021 - 2030 vastgestelde **GVVP**, waarin de belangrijkste verkeersveiligheidsmaatregelen voor de komende jaren zijn vastgelegd.
- Goede ideeën uit de bijeenkomsten “**Raad op Straat**” moeten waar mogelijk worden overgenomen. Vaak kunnen **kleine ingrepen** (markering, drempels, overzicht) al veel veiligheid opleveren.
- Verkeersveiligheid is óók een kwestie van **mentaliteit**. Leefbaar Zeewolde wil dit aspect nadrukkelijker onder de aandacht brengen, met name bij jongeren.
 - **Verkeerseducatie** op scholen moet kinderen bewust maken van risico's, vooral van het gebruik van mobiele telefoons in het verkeer.
 - Het fietsexamen voor groep 7 blijft belangrijk voor de verkeersveiligheid.
 - Ouders spelen een voorbeeldrol en moeten ondersteuning kunnen krijgen om hun kinderen veilige keuzes te leren maken.
 - Ook fatbike bestuurders moeten zich bewust zijn van hun impact op andere verkeersdeelnemers en zich aan de regels houden.

- Intensiever **toezicht en handhaving** door de politie en BOA's vergroot de pakkans bij gevaarlijk gedrag:
 - Bellen of appen achter het stuur van auto, (brom)fiets, fatbike en scooter
 - (Brom)fietsen en met de scooter rijden door het centrum is verboden.
- Leefbaar Zeewolde vindt dat er op landelijk niveau **te weinig focus** is op verkeersveiligheid, en zal blijven aandringen op meer aandacht, middelen en bevoegdheden voor gemeenten.

9. NATUUR

Inleiding

Het begrip *leefbaar* raakt vrijwel alle onderdelen van dit programma. In dit hoofdstuk richten wij ons specifiek op leefbaarheid in relatie tot **natuur**. Daarbij denken wij aan:

- Bos en water dicht bij huis voor recreatie.
- Sportmogelijkheden zoals fiets-, wandel- en ruiterspaden.
- Groen in de wijken, waaronder groenzones en wijkopzet.
- Het G-gebied wat inclusief en toegankelijk wordt gemaakt voor alle bewoners van Zeewolde zodat iedereen – ook rolstoelgebruikers en ouders met kinderwagens – van de natuur kan genieten.

Uitdagingen

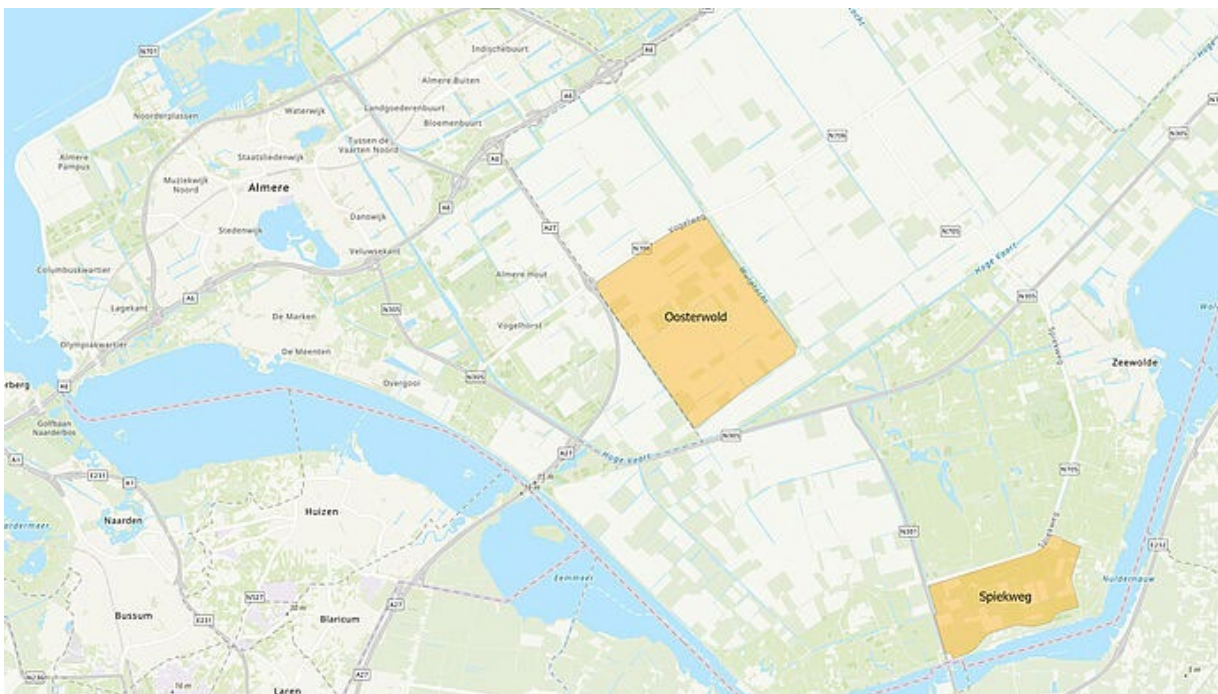
- Het behouden van de geliefde natuurwaarden staat onder druk, mede doordat veel politieke partijen aangeven open te staan voor **woningbouw in de bossen rond Zeewolde**.
- De groei van Zeewolde zet **het dorpse karakter, recreatiemogelijkheden en natuurwaarden** onder druk
- Het dorp kampt in toenemende mate met **zwerfafval**, zowel binnen als buiten de woonkern.
- De voorgestelde **superkazerne aan de Spiekweg** (zie onderstaand kaartje) vormt een ernstige aantasting van een uniek natuur- en cultuurlandschap waar boerderijen en bos elkaar harmonieus afwisselen. Voor velen het mooiste landschap van Zeewolde.
- De toxische druk in het oppervlaktewater is hoog. Vooral de Zuidlob laat waarden van hoge toxiciteit zien (<https://www.atlasleefomgeving.nl/>).

Standpunten

‘Handen af van het bos!’

- De **bossen** bij de sportvelden, manege, begraafplaats, Roode Schuur en RCN **moeten behouden blijven** als recreatief groen op loop-en fietsafstand.
- Ook de bossen in de zogeheten B- en C- locaties (zie hoofdstuk 2 - Wonen) blijven wat ons betreft volledig behouden; deze zijn nadrukkelijk **geen kandidaat voor woningbouw**.
- Het **G-gebied** blijft een bosgebied. De toegankelijkheid wordt verbeterd op basis van de bestaande padenstructuur, zodat de ecologische integriteit behouden blijft.

- Leefbaar Zeewolde wil **dumping van grofvuil en afval** in de natuur tegengaan door de **handhaving** te verbeteren.
- Leefbaar Zeewolde is verheugd over de **verruiming van de openingstijden van de milieustraat** op het Trekkersveld en pleit voor een **onderzoek naar de mogelijkheden van een avondopenstelling** op doordeweekse dagen.

‘Behoud de groene zones in het dorp!’

- Nieuwe wijken moeten ruim en gevarieerd van opzet zijn, met **groene zones en waterpartijen** die bijdragen aan ‘leef’ kwaliteit.
- Bij nieuwe ontwikkelingen in het dorp moet worden gezocht naar op de natuur **gebaseerde oplossingen**, zoals:
 - Bomen planten om hitte-eilanden tegen te gaan;
 - Wadi’s om wateroverlast te bestrijden;
 - Natuurlijke bestrijding van de eikenprocessierups;
 - Andere natuurvriendelijke ingrepen die klimaatproblemen helpen opvangen.
- Natuureducatie moet actief worden gefaciliteerd, zodat kinderen en volwassenen vroegtijdig leren hoe waardevol de natuur is.
- Leefbaar Zeewolde steunt het bevorderen van **stadslandbouw** waar op een ecologisch verantwoorde manier voedselgewassen worden verbouwd voor en door de inwoners van Zeewolde.

‘Let op de waterkwaliteit!’

- De gemeente moet samen met andere verantwoordelijke overheden zorgen dat de waterkwaliteit **in en rond de kern én in de randmeren op peil blijft**.

‘Respecteer de natuur om ons heen!’

- De gemeente Zeewolde heeft een duidelijke verplichting voor het behouden van de **Ecologische Hoofdstructuur (EHS)**. Deze gebieden mogen op geen enkele wijze worden aangetast, en waar mogelijk zelfs worden uitgebreid.
- Leefbaar Zeewolde is tegen een verdere betegeling van de groenstroken voor het plaatsen van kliko's; dit tast de natuurbeleving in het dorp aan en vermindert de biodiversiteit.

10. MILIEU

Inleiding

Onder milieu verstaan wij de ecologische en fysieke leefomgeving die het menselijk leven mogelijk maakt. In dit hoofdstuk richten wij ons vooral op het milieubeleid in relatie tot het duurzaam gebruik van energiebronnen en voorkomen van vestiging van bedrijven die een negatieve impact op het milieu kunnen hebben.

Van het gas af.

De beperkte voorraad fossiele brandstoffen dwingt ons om alternatieve energiebronnen te ontwikkelen die ook toekomstige generaties een vergelijkbaar welvaartsniveau kunnen garanderen.

De opgave om zorg te dragen voor een andere energievoorziening dan aardgas en andere fossiele brandstoffen vanaf 2030 vormt een aanzienlijke uitdaging voor toekomstige ontwikkelingen.

Schaliegas is daarbij geen duurzaam alternatief. De ontwikkeling van biogas stagneert door sterk gestegen grondstofprijzen, terwijl bovendien twijfel bestaat of aan de beoogde duurzaamheidseisen wordt voldaan. Zo is het kappen van bossen ten behoeve van biomassa geen duurzaam alternatief.

Leefbaar Zeewolde ziet de ontwikkelingen rond zonne-energie als positief. Tegelijkertijd is de partij tegen het plaatsen van zonnepanelen in de bosgebieden rondom Zeewolde. Het zonnepark aan de Groenewoudseweg wordt beschouwd als een slecht voorbeeld en had volgens Leefbaar Zeewolde nooit in dit bosrijke gebied gerealiseerd mogen worden.

De partij ondersteunt de plannen om het gemeentehuis duurzamer te maken. Daarnaast vindt Leefbaar Zeewolde dat initiatieven van woningcorporaties, de gemeente en het bedrijfsleven om (dak)ruimte beschikbaar te stellen voor de opwekking van zonne-energie gestimuleerd moeten worden. Dergelijke projecten zouden ruimte én eventueel overheidsfinanciering moeten krijgen, omdat ze bijdragen aan het realiseren van de energietransitie in 2030

Naast zonne-energie ziet Leefbaar Zeewolde ook potentie in warmtepompen als manier om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen te verminderen. De aanleg van zonneparken in het buitengebied wordt kritisch gevolgd. De eerste optie blijft om zonnepanelen op bestaande daken te realiseren.

Voor veel inwoners is overlast van hondenpoep een bron van ergernis. Volgens artikel 2 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) moeten honden op de meeste locaties in Zeewolde aangelijnd zijn en zijn speciale uitlaatzones toegewezen. Een overzicht hiervan is te vinden op de hondenkaart.

Het hebben van een open haard is gezellig en sfeervol. Tegelijkertijd ervaren sommige inwoners gezondheidsklachten die worden veroorzaakt door de uitstoot van houtrook.

Uitdagingen

- Leefbaar Zeewolde is een voorstander van het gebruik van groene energie in de gemeente. Er is een ontwikkeling in gang gezet door de provincie voor minder windmolens, maar waarbij de nieuwe molens wel meer vermogen hebben. Echter de plannen voor Lelystad Airport halen gedeeltelijk een streep door deze ontwikkeling. Dit betekent een verlies van vele miljoenen euro's voor de exploitanten van de windmolens en een groot verlies aan energie voor de gemeenschap.
- Het gebruik van duurzaam geproduceerd biogas is voor de meeste huishoudens nog niet beschikbaar. De prijsontwikkeling en de beperkte beschikbaarheid van grondstoffen kan dit initiatief dwarsbomen vanwege een niet reële economische exploitatie. Leefbaar Zeewolde vindt biogas vooralsnog geen goed alternatief voor grootschalige duurzame energievoorziening.
- De centrale overheid overweegt het zoeken naar en het winnen van schaliegas op grote schaal toe te staan. Dit terwijl de eventuele negatieve effecten op het milieu zoals vervuiling van het grondwater, lucht en bodem, waterverspilling, aardbevingen en de uitstoot van broeikasgassen nog onvoldoende duidelijk zijn. Wel of geen schaliegas vraagt om een afweging tussen economische winst en ecologische en maatschappelijke kosten. Leefbaar Zeewolde volgt de schaliegaswinning met een kritische blik.
- Het ontwikkelen van energieneutrale en duurzame woningbouw moet verregaand gestimuleerd worden. Dit vraagt een toenemende investering om ons milieu in de toekomst veilig te stellen.
- Hondenpoep in de wijken is een bron van ergernis onder inwoners en tast de leefbaarheid en de netheid van de wijk aan.
- Een belangrijk knelpunt is de dumping van (grof) vuil en drugs gerelateerd afval in de natuur.
- De gemeente Zeewolde heeft in de Regionale Energie Strategie kenbaar gemaakt dat er geen windmolens meer bijkomen in het buitengebied.
- Met het vastgestelde beleid grondgebonden zon zijn er talloze plekken aangewezen die geschikt zijn om zonnepanelen te plaatsen. Het aanleggen van zonneparken in bosrijke gebieden is onnodig en ongewenst.
- Er is nog meer bekend over de impact van houtrook op lokale luchtkwaliteit. Vooral bij afwezigheid van wind is er vaak ter plekke een slechtere luchtkwaliteit. Dit kan gezondheidsklachten veroorzaken, met name bij kwetsbare groepen.
- Het Zeewolder beleid voor een circulaire economie omvat veel maatregelen waarvan een aanzienlijk deel een verkennend of onderzoekend karakter heeft. Dit is begrijpelijk, maar er moeten uiteindelijk wel concrete stappen genomen worden.

Standpunten

‘Energiezuinig is goed voor het milieu en voor de portemonnee!’

- Leefbaar Zeewolde zet zich actief in voor het stimuleren van milieubesparende maatregelen. Waar nodig ondersteund met passende regelgeving.
- Voor inwoners die moeite hebben om de afstand van huis tot afvalcontainer te overbruggen, moeten betere en toegankelijke regelingen worden getroffen voor het ophalen van restafval aan huis.
- Leefbaar Zeewolde pleit voor verbeterde handhaving van de hondenkaart die aangeeft waar honden kunnen worden uitgelaten. Het handhaven van het hondenbeleid behoort een structurele taak van de BOA's (Buitengewoon Opsporingsambtenaar) te zijn.
- Met het vastgestelde beleid grondgebonden zon zijn er talloze plekken aangewezen die geschikt zijn om zonnepanelen te plaatsen. Zonneparken in het bos zijn daarom niet nodig.

‘Voorkom zwerfafval!’

Afval

- De partij is voor een zo groot mogelijk percentage hergebruik van afval.
- Verder wil Leefbaar Zeewolde de pilots en intenties opgenomen in het beleidsplan circulaire economie verder concretiseren. Dit kan onder meer door het vaststellen van duidelijke kaders voor circulariteit in bouwprojecten, die worden toegepast bij de verbouwingen van het stadhuis en Open Haven.
- Om het zwerfafval in en buiten de kern te bestrijden pleit Leefbaar Zeewolde voor voldoende prullenbakken in de openbare ruimte en het tijdig legen ervan. Te vaak wordt afval naast volle bakken geplaatst, wat tot verdere vervuiling leidt.
- Leefbaar Zeewolde is voorstander van een structureel en degelijk programma ter bestrijding van zwerfafval, evenals de oprichting van een meldpunt waar inwoners overlast kunnen melden.
- Een goede voorlichting over het stoken van de open haard kan de veroorzaakte overlast terugbrengen. De Stookwijzer (<https://www.atlasleefomgeving.nl/stookwijzer>) geeft aan wanneer het verantwoord is om te stoken zonder overlast te veroorzaken.

11. ONDERWIJS

Inleiding

Onderwijs is een belangrijk thema in Zeewolde. Door de demografische opbouw van het dorp zijn veel inwoners direct of indirect bij het onderwijs betrokken. Zeewolde beschikt over voortgezet onderwijs met een onderbouw op mavo-, havo- en vwo- niveau. Het is dan ook positief dat veel kinderen na de basisschool de start van het voortgezet onderwijs in eigen dorp kunnen volgen.

De gemeente draagt een specifieke verantwoordelijkheid voor het realiseren van goede en voldoende onderwijshuisvesting. Op dit moment leidt de demografische ontwikkeling ertoe dat enkele basisscholen te maken hebben met leegstand.

Leefbaar Zeewolde is voorstander van het aanbieden van passend onderwijs binnen Zeewolde, zodat kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte zo dicht mogelijk bij huis het onderwijs kunnen volgen. In Zeewolde zijn ook andere vormen van onderwijs te vinden, zoals het 'Huis van Taal' in de bibliotheek.

Uitdagingen

- De wettelijke mogelijkheden voor verdere uitbreiding van het voortgezet- en middelbaar onderwijs in Zeewolde, zoals de bovenbouw HAVO en VWO en invulling van het VMBO met praktische leerwegen, ontbreken momenteel, dit beperkt de onderwijskansen voor jongeren in het dorp.
- Het volwassenenonderwijs in Zeewolde was in het verleden zeer succesvol, maar is door de Wet Markt en Overheid helaas weggevallen.
- Sinds 1 augustus 2014 zijn scholen wettelijk verplicht om een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, en zo dicht mogelijk bij huis. In de praktijk blijkt dit lastig uitvoerbaar. Een gebrek aan financiële middelen en onvoldoende gekwalificeerde leerkrachten belemmeren de effectieve uitvoering van passend onderwijs.
- De samenwerking tussen het onderwijs en de gemeentelijke jeugdhulp moet versterkt worden om kinderen tijdig en adequaat te ondersteunen.
- Luchtkwaliteit in de schoolgebouwen is een punt van zorg en voldoet ondanks de invoering van de verplichte CO2-meter vaak niet aan de geldende normen, wat negatieve gevolgen kan hebben voor de gezondheid van leerlingen en onderwijspersoneel.

Standpunten

- Leefbaar Zeewolde pleit voor een onderzoek naar stagemogelijkheden voor leerlingen in de praktische leerwegen van het VMBO. Gezien het huidige economische klimaat in relatie tot het aanwezige bedrijfsleven (logistieke bedrijven, ICT, zorg, etc.) dient de gemeente dit onderzoek voortvarend op te pakken. Het verbeteren van stageplaatsen is essentieel om jongeren perspectief te bieden op een toekomst binnen Zeewolde.

'Meer mogelijkheden voor volwassenenonderwijs'

- Leefbaar Zeewolde wil laten onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor de terugkeer van het volwassenenonderwijs in Zeewolde. De terugkeer van volwassenenonderwijs in Zeewolde is haalbaar, mits er voldoende behoefte is en de gemeente samenwerkt met regionale onderwijsinstellingen.

'De gemeente dient ervoor te zorgen dat er aan de start van ieder schooljaar voldoende schoollokalen beschikbaar zijn!'

- Bij nieuwbouw van scholen moet, waar mogelijk, multifunctioneel worden gebouwd. Dergelijke gebouwen kunnen breder worden ingezet en efficiënter worden gebruikt. Leefbaar Zeewolde is dan ook verheugd dat in de Polderwijk twee schoolgebouwen zijn gerealiseerd die geschikt zijn voor multifunctioneel gebruik. Een positief voorbeeld voor toekomstige bouwprojecten.
- Leefbaar Zeewolde verstaat onder multifunctioneel gebruik onder meer het inzetten van ruimtes voor buitenschoolse opvang, muziekonderwijs, jongerenwerk, tweedekansonderwijs, volwassenenonderwijs, cursussen of activiteiten voor seniorenclubs
- Passend onderwijs: scholen hebben de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, deze hulp zo dicht mogelijk bij huis kunnen krijgen. Een goede samenwerking tussen scholen onderling en met de gemeentelijke jeugdzorg is essentieel om zo efficiënt en effectief mogelijk de hulp te organiseren. Dit sluit aan bij het bredere streven om zorg en ondersteuning beter te coördineren.
- De luchtkwaliteit in schoolgebouwen moet regelmatig worden gemeten. Waar nodig moeten passende maatregelen de kwaliteit van de lucht verbeteren.
- Leefbaar Zeewolde vindt het belangrijk dat de gemeente initiatieven ondersteunt die bijdragen aan taalontwikkeling en integratie. Waar mogelijk en nodig, moet de gemeente voorzieningen zoals Huis voor Taal, taallessen voor nieuwkomers (bewoners AZC), anderstaligen en iedereen die de taalvaardigheden wil verbeteren, actief faciliteren.

12. ONDERNEMEND ZEEWOLDE

Inleiding

De economische activiteiten in Zeewolde kunnen worden onderverdeeld in de volgende groepen:

- Bedrijven
- Detailhandel (winkels)
- Recreatie en Toerisme

Elke groep kent specifieke belangen en knelpunten. Leefbaar Zeewolde streeft naar een gezonde balans tussen economische ontwikkeling, werkgelegenheid, leefbaarheid en natuurwaarden.

Uitdagingen

- De **Wet Markt en Overheid** belemmert maatschappelijke voorzieningen doordat commerciële tarieven moeten worden gehanteerd voor activiteiten van algemeen belang.
- Door veranderend consumentengedrag (o.a. online winkelen) is het **winkelaanbod sterk teruggelopen**, met minder diversiteit tot gevolg.
- Ondernemers in het centrum kampen met **hoge huurprijzen**, waardoor winkels vroegtijdig sluiten en winkelpanden leegstaan.
- Steeds meer online detailhandelaren willen een **fysieke winkel combineren met opslag op bedrijventerreinen**, wat leidt tot knelpunten in bestemmingsplannen en **oneerlijke concurrentie**.
- Recreatieve en toeristische bedrijven leggen **druk op natuurwaarden** in de omgeving
- De aanwezigheid van veel verblijfsrecreanten zorgt voor extra druk op voorzieningen, met name op de **eerstelijnsgezondheidszorg**
- Bij de uitvoering van de **Winkeltijdenwet** moet rekening worden gehouden met de positie van zelfstandige winkeliers en hun medewerkers, om faillissementen en leegstand te voorkomen.

Standpunten

‘Leefbaar Zeewolde is voor bedrijven in duurzame bedrijfsgebouwen met een eigen energievoorziening!’

- De Wet Markt en Overheid mag maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de verdere ontwikkeling van de Aanloophaven, **niet beperken**.

Bedrijven

‘Trek bedrijven aan met passende werkgelegenheid voor Zeewoldenaren’

- Promotie van bedrijventerreinen moet gericht zijn op bedrijven die **passen bij Zeewolde**.
- We streven naar een **diversiteit aan bedrijven**, niet naar massale groei.
- Leefbaar Zeewolde wil een **acquisitiebeleid** dat zich richt op schone, duurzame bedrijven die werkgelegenheid bieden voor de Zeewolder beroepsbevolking. Wij kiezen voor kwaliteit en niet voor kwantiteit
- Wij zijn geen voorstander van energie-intensieve bedrijven zoals datacenters en glastuinbouw in Zeewolde.
- Duurzame bedrijfsvoering en duurzame energieopwekking worden actief ondersteund.
- Een **BIZ (Bedrijven investeringszone)** op bedrijventerreinen kan bijdragen aan de kwaliteit en samenwerking tussen ondernemers

Detailhandel (winkels)

- Het centrum is het **kloppend hart** van Zeewolde. De gemeente moet de voorwaarden scheppen zodat dit in de toekomst zo blijft.
- Leefbaar Zeewolde is **tegen parkeergeld** in het centrum.
- Nieuwe (perifere) detailhandel (zoals XXL-locaties) mag **geen oneerlijke concurrentie** vormen voor winkels in het dorp.
- Online detailhandelaren horen alleen thuis op bedrijventerreinen wanneer zij **niet rechtstreeks aan particulieren leveren** vanuit hun pand.
- Leefbaar Zeewolde wil onderzoek naar mogelijk **monopolistisch gedrag van pandeigenaren** en de gevolgen hiervan voor huurprijzen.
- Startende winkeliers kunnen onder strenge voorwaarden **financieel of praktisch worden ondersteund**.
- Onderzoek naar **winkeltijden** toont aan dat verruiming van zondag openstelling voor supermarkten wenselijk is; dit ondersteunt Leefbaar Zeewolde.
- Om te voorkomen dat winkelend publiek naar omliggende gemeenten trekt, moeten openingstijden **kunnen aansluiten bij de regio**.

Recreatie en toerisme

- Grootschalige recreatievoorzieningen worden **afgewezen** wanneer deze de dorpskern en haar voorzieningen onevenredig belasten.
- Vanwege bestaande grote recreatieaanbieders (o.a. De Eemhof en Scouting Nederland) is Leefbaar Zeewolde **uiterst terughoudend** met nieuwe grootschalige initiatieven.
- Kleinschalige recreatie, zoals **minicampings bij boerderijen**, kan worden toegestaan mits natuur en milieu niet worden aangetast en de druk op voorzieningen beperkt blijft.
- Wandel- en fietspaden moeten tijdens grote evenementen van Scouting Nederland **altijd vrij toegankelijk** blijven.
- Leefbaar Zeewolde staat positief tegenover de pilot van een B&B in de dorpskern van Zeewolde. Op basis van de uitkomsten van de pilot zal Leefbaar Zeewolde daarna verder haar standpunt bepalen.

13. LELYSTAD AIRPORT

Inleiding

Lelystad Airport is sinds 2002 in ontwikkeling. Op 30 januari 2024 heeft de Tweede Kamer een motie van de Partij voor de Dieren aangenomen die stelt dat Lelystad Airport niet meer voor commercieel handelsverkeer/ vakantievluchten mag worden geopend vanwege nadelige effecten op klimaat, gezondheid en stikstofruimte.

De regering werd verzocht:

- Een voorstel te doen voor het definitief niet openen voor commerciële burgerluchtvaart.
- In overleg met lokale autoriteiten en inwoners alternatieven te presenteren voor maatschappelijke ontwikkelingen en investeringen in de regio.

In juni 2024 trad kabinet Schoof aan, maar voerde deze motie niet uit. Het demissionaire kabinet heeft besluitvorming doorgeschoven naar de nieuwe regering, verwacht in 2026.

Op 19 december 2025 heeft het kabinet besloten het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD) uit te voeren. Hierin is opgenomen dat Lelystad Airport in aanmerking komt voor stationering van een squadron F-35 gevechtsvliegtuigen.

Leefbaar Zeewolde heeft zich vanaf het begin fel verzet tegen de plannen van Lelystad Airport als vakantievliegveld. Daarnaast is meerdere malen aangedrongen op monitoring van geluidsoverlast en fijnstof. In Zeewolde is een geluidsmeting systeem inmiddels operationeel.

De mogelijke militaire inzet van de F-35 vanaf Lelystad Airport baart grote zorgen.

Uitdagingen

Civiel luchtvaartverkeer (vakantievluchten)

- 10.000 vliegbewegingen= 20.000 vluchten-> ca. 55 vluchten per dag.
- 45.000 vliegbewegingen= ca. 247 vluchten per dag.
- Door beperkte luchtruimcapaciteit vliegen de vliegtuigen laag (ong. 600meter) over de noordflank van Zeewolde om kruisend Schiphol-verkeer te vermijden. Dit heeft grote impact op rust, geluid en gezondheid.
- Verschillende onderzoeken geven aan dat de verwachte banengroei wordt overschat; banen verschuiven van Schiphol naar Lelystad en voegen in Flevoland economisch weinig toe.
- Met de bouw voor de uitbreiding (stationsgebouw, platform en verlenging van de baan) is begonnen zonder dat er een operationele natuurvergunning was afgegeven.
- Verschillende rapporten waarvoor Lelystad Airport verantwoordelijk is, blijken onjuist of

onrechtmatig (geluid, stikstof, natuurvergunning).

Militair luchtvaartverkeer

- Defensie wil F-35 gevechtsvliegtuigen stationeren op Lelystad Airport.
- Defensie verwacht 2300 sorties per jaar als de benodigde geluidsruimte (1 sortie is totaal van opstijgen, wegvliegen, aankomen en landing).
(Ter vergelijking: vliegveld Leeuwarden voert nu jaarlijks 2700 sorties uit. Dit komt neer op ongeveer 10 sorties per dag (maandag tot vrijdag).
- De geluidsbelasting van de F-35 is aanzienlijk hoger dan die van de F-16.
(Leeuwarden, Volkel en alternatieven willen de F-35 niet stationeren vanwege geluid en veiligheidsrisico's, impact op rust en gezondheid.)

Standpunten

'Geen vliegroutes boven de kern'

De motie van de Tweede Kamer (Partij voor de Dieren) biedt kansen voor duurzame alternatieven. Daar moeten de provincie Flevoland en de Flevolandse gemeenten zich voor inzetten!

Leefbaar Zeewolde begrijpt dat Defensie oefenruimte nodig heeft. Bij stationering van een squadron F35 op Lelystad Airport, gelden voor Leefbaar Zeewolde de volgende voorwaarden:

- Geen civiel groothandelsverkeer (vakantievluchten) wanneer militair verkeer wordt toegelaten.
- Geen civiel én geen militair vliegverkeer totdat de nieuwe luchtruimindeling in Nederland is gerealiseerd.
- Indien vliegen toch wordt toegestaan, moeten de vliegroutes zo ver mogelijk van de dorpskern en toekomstig woongebied worden gelegd.
- Het stiltegebied 'Horsterwold' moet te allen tijde worden ontzien.
- Er geldt een strikt avond- en nachtverbod: geen vluchten tussen 19:00uur en 07:00uur.
- Er moet een duidelijke en toegankelijke klachtenprocedure komen voor alle inwoners.
- Geluid, geur en fijnstof van vliegverkeer moeten continue en transparant worden gemonitord.
- De GGD moet regelmatig een gezondheidsonderzoek uitvoeren, met een 'nulmeting' als vertrekpunt.

Tenslotte:

De gemeente Zeewolde heeft geen directe besluitvormingsbevoegdheid over openstelling Lelystad Airport voor commercieel groot handelsverkeer/ vakantievluchten. Leefbaar Zeewolde doet er binnen haar mogelijkheden alles aan om de nadelige effecten van Lelystad Airport voor de gemeente Zeewolde zo klein mogelijk te laten zijn.

Omdat de vliegroutes van en naar de luchthaven over langere afstand (40 km) op lage hoogte (600mtr, 2000feet) door het lage luchtruim boven het grondgebied van Zeewolde gaan, hebben deze vliegroutes effect op rust, geluid en gezondheid.

Rust:

Regelmatig terugkerend vliegtuiggeluid heeft effect op de rust omdat dit het natuurlijke gevoel van stilte en voorspelbaarheid verstoort. Het zorgt voor onderbreking van de ontspanning en maakt het moeilijker om te concentreren. 's Nachts of tijdens rustmomenten zorgt terugkerend lawaai voor slaapverstoring.

Geluid:

Vliegtuiggeluid is niet te beïnvloeden, daarom kan het een gevoel van machteloosheid of irritatie geven. Dat maakt ontspannen lastiger dan bij geluiden die je zelf kunt stoppen. Regelmatig vliegtuiggeluid doorbreekt stilte, activeert het stresssysteem en verhindert ontspanning, waardoor rust zowel mentaal als lichamelijk afneemt.

Gezondheid:

Vliegtuigmotoren stoten schadelijke stoffen uit. Blootstelling aan luchtverontreinigende stoffen zoals fijnstof, ultrafijnstof, stikstofoxiden en kerosine restproducten verhogen de kans op astma, bronchitis en andere longaandoeningen en kan ook in andere vormen blijvende gezondheidsschade geven.

14. GEZONDE, EERLIJKE EN ROBUUSTE GEMEENTEBEGROTING

Inleiding

Leefbaar Zeewolde heeft zich bewezen als een betrouwbare partij die toeziet op een gezonde financiële positie, en durft daarbij te investeren in maatschappelijke voorzieningen. Dat hebben wij in het verleden gedaan, en dat zullen we blijven doen in de toekomst.

Uitdagingen

Door jarenlang zorgvuldig financieel beleid staat Zeewolde er goed voor. De reserves zijn stevig, waardoor tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Toch kunnen landelijke ontwikkelingen leiden tot **ombuigingen of noodzakelijke bezuinigingen**. Terwijl het Rijk taken overdraagt, blijft de bijbehorende financiering achter. Dit brengt druk op de begroting met zich mee.

Standpunten

‘Geef niet meer uit dan er in de knip zit’

- De begroting moet **transparant en realistisch** zijn, met onderbouwde keuzes.
- Een gezonde begroting is er **ten dienste van de inwoners**, niet andersom. Het welzijn van Zeewoldenaren staat centraal.
- Bezuinigingen moeten zo **beperkt en zorgvuldig** mogelijk worden uitgevoerd. Ondanks grote uitdagingen is het de afgelopen jaren gelukt om de begroting sluitend te houden.
- Inwoners en maatschappelijke organisaties moeten **vroegtijdig worden betrokken** wanneer ombuigingen nodig zijn.
- Een leefbaar dorp gaat om meer dan cijfers: het gaat om mensen en de brede welvaart.
- De ambtelijke organisatie moet **efficiënt, verantwoord en doelmatig** omgaan met middelen.

‘We staan er financieel goed voor door goed, verantwoord en eerlijk bestuur.’

Dankzij een gezonde reservepositie kan Zeewolde **blijven investeren in de samenleving**, wanneer dat nodig en verantwoord is.

Sociaal beleid

Leefbaar Zeewolde wil dat sport-, cultuur-, welzijns- en hulpverleningsorganisaties beter samenwerken, zodat inwoners met een hulpvraag **snel, passend en samenhangend** worden ondersteund.

‘Sociale cohesie, betrokken en verbonden’

Sociale cohesie is de lijm van een leefbare gemeenschap. Het gaat om de manier waarop inwoners betrokken zijn bij hun gezin, buurt en dorp, ongeacht afkomst of positie. Verbondenheid creëert **solidariteit**, zeker richting mensen die kwetsbaar zijn. Voor Leefbaar Zeewolde is deze samenhang **onmisbaar voor het welbevinden en het plezierig wonen** in Zeewolde.

Een leefbaar Zeewolde is er voor iedereen. Daarom:

- Vinden wij dat armoede nooit een schande is **maar het niet helpen van mensen wél**;
- Ondersteunen wij activiteiten voor kinderen van gezinnen met een laag inkomen;
- Zetten wij in op **vroegtijdige ondersteuning**, omdat dit achterstanden voorkomt en bijdraagt aan gezond jeugdbeleid;
- Wil Leefbaar Zeewolde armoede en achterstanden **zichtbaar, bespreekbaar en oplosbaar** maken;
- Streven wij naar een **inclusieve samenleving**, waarin iedereen — met of zonder beperking — volwaardig kan meedoen;
- Pleiten wij voor een goede huisvesting van gevluchte gezinnen. Het **AZC aan de Bosruiterweg** past bij de schaal en draagkracht van Zeewolde.